

תפילה רבי נתן מברסלב

על ידי התפילה שישראל מתפללין, הם לוקחין לעצמן הכוח והיכולת, כי על ידי התפילה מבטלין גזרותיו יתברך, ואזי ישראל נקראים בשם "אל" (לקוטי מוהר"ן חלק ב - סימן ב).
 עיקר התפילה הם רחמים ותחנונים, ועיקר הרחמים תלוי בדעת. וכשהסטרא אחרא יונקת מהרחמנות, חס ושלוש, ואזי נפגם הרחמנות ונעשה כעס ואכזריות ונקטן הדעת, אזי מתגבר תאוות ניאוף, חס ושלוש, ואזי התפילה בבחינת דין, ואזי הסטרא אחרא יונקת מהתפילה. ואזי צריכין בעל כח גדול שיוכל להתפלל תפילה בבחינת דין, שעל ידי זה מוציא מהסטרא אחרא כל חיותה ומתקן הכל וכו', ועל ידי זה נעשין גרים ונתרבה ונתגדל כבודו יתברך, ועל ידי זה זוכין להתפשטות הנבואה, ועל ידי זה נתברר המדמה וזוכין לאמונה בשלמות, ועל ידי זה זוכין להשיר שיתער לעתיד וכו', ועיין בפנים (לקוטי מוהר"ן חלק ב - סימן ח).
 על ידי השכן שנתוסף על קיבוץ של ישראל, כגון כשיש קיבוץ של ישראל שעוסקין בתפילה, כשנתוסף עליהם עוד נפש אחד, אזי נתרבה ונתגדל מאד מאד בית התפילה, כי נתרבין הצרופים קדושים מאד מאד ונבנין בתים הרבה מאד בקדושה העליונה, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשוב, ונעשים מזה שעשועים גדולים ונפלאים למעלה למעלה, ועל ידי זה נמחלין ונסלחין העוונות ונמשך רפואה (לקוטי מוהר"ן ב).

ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת ... (ד, כט)
 'משם' דייקא, ממקום שאתם שם ומכל מה שעובר עליך, שצריך כל אדם לזוהר מאד מאד שלא להרהר אחר משפטיו יתברך, רק לידע ולהאמין תמיד כי צדיק ה' וישר משפטיו, וכל מה שעובר עליו הכל לטובתו. כי מי שמהרהר חס ושלוש איזה הרהור על משפטיו יתברך, זה עיקר פגם המשפט, כי זה ידוע, שהכל נברא בשביל האדם הבעל בחירה, ועיקר הבחירה הוא בשביל המשפט, היינו כדי שהאדם יקבל שכרו במשפט ולא יאכל לעתיד בחינם נהמא דכסופא.
 אבל משפט השם יתברך עמוק עמוק מאד מאד, כי הוא יתברך אוהב צדקה ומשפט, כי על פי דין ומשפט לא היה אפשר להעולם להתקיים, על כן הקדים מידת הרחמים, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל. אבל אף על פי כן, בלי משפט כלל אי אפשר להתקיים העולם שנברא בשביל הבחירה, שכל העולמות תלויים בזה. על כן צריך האדם לידע, שכל מה שעובר עליו בכל יום ויום כל ימי חייו, הכל בצדקה ומשפט, בחסד וברחמים, כי ישר משפטיו יתברך, כי בחירתו הוא דייקא באופן זה שמתנהג עמו בכל יום ויום, כי השם יתברך ברחמיו שקל בדעתו, שזה האדם עיקר בחירתו כשיהיה לו עושר מופלג, וזה האדם עיקר בחירתו על ידי עניות ודחקות גדול, וכן בשאר הרפתקאות וכו', כי הכל בשביל הבחירה שהוא בחינת משפט כנ"ל. ובוזה טועים רוב בני אדם, שכל אחד אומר: אם היה לו פרנסה, היה עובד השם. ואם כן לפי דבריו הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא, חס ושלוש, ועלילה עליו, כי הוא רוצה שיעסוק בתורה ועבודה אף על פי שאינו יכול מחמת דוחק הפרנסה, ואם כן הרי הוא מהרהר אחר משפטיו השם יתברך, כאילו חס ושלוש הוא יתברך מעוות המשפט נגדו, וזה הפגם גדול ביותר, כי זה עיקר בחינת פגם המשפט, שמשם באים כל הקלקולים, רחמנא לצלן.
 על כן צריך כל החפץ באמת לחוס על עצמו, שיהיה מאד מלומר כדברים האלה, רק ידע ויאמין שבחירתו תלויה דייקא באופן זה שהשם יתברך מתנהג עמו, ויאמין שהכל לטובתו, ויהיה רגיל לומר: כל מה דעבד רחמנא לטב עבד, ובוודאי יש דרך, שדייקא על ידי זה הדחקות והיסורים והבלבולים יתקרב להשם יתברך.
 ואם קשה לו לקבל ולסבול היסורים והדחקות, יצעק ויתפלל להשם יתברך שיושיעוהו ויעזרוהו, כי אין שום עצה ותחבולה נגד כל הצרות והרפתקאות וטירדות הפרנסה העוברים על האדם בכל עת ועת, כי אם לצעוק ולזעוק ולהתחנן לפני השם יתברך, ולבכות לפניו כתינוק הבוכה לפני אביו שימלא מחסורו. וכשילך בדרך זה, ירוויח תמיד הרבה רוח אמתי ונצחי, כי על פי רוב יפעל בבקשתו הרבה, כי השם יתברך שומע תפילה כל פה. ואפילו אם לפעמים חס ושלוש לא יתקבל תפלתו, כי זמנין דשמע וזמנין דלא שמע, כמבואר בזוהר הקדוש, על כל פנים הרוויח שקירב עצמו להשם יתברך על ידי זה, כי אין שום דבר שיקרב וידבק את האדם להשם יתברך כמו התפילה. אבל זה שאומר האדם: אם היה מתנהג עמי כך, הייתי עוסק בתורה וכו', אין זה עצה כלל, אדרבא הוא פוגם בזה הרבה כנ"ל, כי כל אחד צריך לבקש את השם יתברך ממקום שהוא שם, כמו שכתוב: "ובקשתם משם את ה' אלקיך" - משם דייקא, ממקום שאתם שם ומכל מה שעובר עליך, וכמובא בשם הבעל שם טוב, זכרוננו לברכה. (הלכות ראש השנה - הלכה ו, אות יא לפי אוצר היראה - ממון ופרנסה, אות כב)

תפילה

(לקוטי תפילות חלק ב - תפילה קפ"ז)

... ותעורר רחמיך הרבים וחסדיך העצומים עלינו, ותשפיע עלינו רחמים וחמלה וחנינה. ותזכנו להתפלל תפלתנו לפניך בכל לב ונפש, בחן ובחסד וברחמים, כבן המתחטא לפני אביו, ויערב לפניך שחיותינו ותפלותינו ותחנונינו. וזוכה לעורר רחמיך האמתיים עלינו, ונחשב לפניך כבן יחיד, כבן יקיר, כבן חביב, כבן המתחטא לפני אביו ועושה לו רצונו באהבה, בחסד וברחמים בחמלה וחנינה, ונשפך לבנו כמים נוכח פניך ה'.

כי אתה ידעת את לבבי המר והנמהר, לבי סחרחר, נפשי מרה לי מאד מאד. רחם עלי אבי אבי, חמול עלי אדוני יוצרי ובוראי, מלכי ואלקי, אל תעזובני ואל תטשני, אל ימעטו לפניך אנהותי ואנקותיי. כי באמת אי אפשר לי להתאנח ולצעוק בשום אופן כמו שאני צריך לצעוק. אבל מה אעשה אבי שבשמים, כי נלכדתי מאד בהבלי העולם הזה בעוונותי הרבים, ואיני יודע איך להציל את נפשי, כי אם עליך לבד אני נשען ונתלה ונסמך, כחסדך חייני, כחסדך עשה עמי. כי באמת אני בעצמי החייב מכל הצדדים, וגם זה איני זוכה לומר באמת לאמתו, כי אם בפה לבד, אבל אתה טוב לכל ומלא רחמים בכל עת, וכבר עשית עמי טובות רבות וחסדים גדולים ונפלאות עד אין חקר. הושיעני מעתה אבי שבשמים, וזכני מהרה לתפילה בשלמות, בכוונת הלב באמת, שאזכה להתפלל תמיד לפניך ברחמים ותחנונים, ולאפוש ברחמי טובי, בכל עת. עד שאזכה לעורר רחמיך האמתיים עלי, באופן שאזכה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת. ותצילני ברחמיך הרבים, שלא יהיה כח להסטרא אחרא לינוק מן הרחמנות דקדושה ולא יהיה נפגם הרחמנות דקדושה על ידם, חס ושלוש ...

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסר, זצ"ל - כ"ח)

"חתן בלי טלית" ~ ~ ~ אוי ווי, אוי ווי, מי יכול לשער, מי יכול לספר. כמה שאני אספר עוד לא, אי אפשר להרגיש מה שעבר עלי. אני לא היה לי כסף והייתי צריך לחתן את הבת שלי. נו, יכלתי לחתן אותה רק עם סבל מן השוק, אבל אדם כזה כמו שמואל מי יתן לי לחתן בשביל הבת שלי! ההורים והמשפחה של שמואל חפשו שדוכים בשבילו, והם היו רבנים גדולים ועשירים שיש להם שם עולמי, ושמואל בעצמו היה מהחסידיים

עצות

(לקוטי עצות - תפילה - אותיות פא פד)

עיקר שלמות התפילה היא על ידי אמת. וזה זוכין על ידי הלל והודאה להשם יתברך, ועל ידי לימוד הלכות שהם עיקר שעשוע עולם הבא; ועיין אמת ואמונה (לקוטי מוהר"ן חלק ב - סימן ב).

הלמדנים והיה לו שם גדול, הוא היה בעל מוח גדול, וכל הרבנים וכל העשירים של ירושלים רצו את שמואל בשביל הבת שלהם, והוא לא רצה לשמוע. הוא ראה זה זה, זאת זאת, אז לא נראה בעיניו כל השדוכים. כולם רצו את שמואל לחתן, עשירים עם כסף הרבה, רבנים מפורסמים, הם רצו לתת לו את כל הכסף שלהם והוא לא רצה.

שמואל הוא למד אצל רב אחד ואותו הרב ראה ששמואל הוא גאון, אז הרב היה לו ילדה מלומדת והוא רצה את שמואל בשביל הבת שלו ושמואל יהיה ראש ישיבה אצלו, אבל שמואל לא רצה שום שידוך.

פעם אחת קרוב של שמואל היה בבית שלי והוא ידע שיש לי בת לחתן, אז הוא אמר לי: "אולי שמואל זה יהיה שדוך טוב בשבילכם?" אני מסתכל עליו, הוא לא מכיר אותי ולא יודע שאין לי איך, "מה, שמואל?"

עשירים של ירושלים, רבנים של כל הארץ רוצים לתת לו כסף הרבה והוא דבר עם הבחורה, "לא בשבילי!". אמרו לו: "ישראל בער יש לו בת, אולי זה?"

פעם אחת הוא ראה את הבת שלי ודבר אתה, אז בלילה הראשונה הוא בא הביתה להאבא ולהאמא ואמר: "אבא, אתם יודעים שאני אבשר לכם בשורה טובה. ברוך השם אני מצאתי כלה, השם יתברך נתן לי כלה!"

אז היה שמחה בבית, "שמואל יש לו כבר כלה!"

אחר כך שאלו: "מי זאת הכלה? איזה עשיר?"

"הבת של ישראל בער, מחסידי ברסלב" ~ ~ ~ "אוי ווי" ...

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב קי)

ב"ה ~ ~ ~ יקירי מר ... החותר ומשתדל להסתכל ולהתעדרן, באור פני הצדיק, שהוא המנהיג הכולל, חכם הכולל, רוח הכולל, אשר רוח אלקים בו, שמאיר בכל אחד רוח אלקים ולוחם ומשבר ומבטל רוח השקר, רוח כסילות ושטותים, של האמונות הכוזביות, ורוח רעה, רוח הטומאה, של המחקרים והאפיקורסים. שלום וחיים וכל טוב.

אם מעשינו הם כמו שהם וירדנו כמו שירדנו, ונפלטו למקום שנפלטו, אף על פי כן אל נדאג ואל נעצב. כי השם אתנו ועמנו ואצלנו וקרוב אלינו. ואין שום יאוש בעולם כלל. כי עכשיו תהילה לא-ל יש צדיק מובחר כזה, שמתקן הכל ומהפך הכל לטובה. ומעוונות נעשים זכיות. ועל כן כל מה שהאדם יודע

בנפשו, שהוא חולה ביותר, ופגמיו וקלקולו והתרחקותו מהשם יתברך עצום מאוד, צריך לחפש ולבקש יותר ויותר, אחר הצדיק הגדול במעלה ביותר, שיוכל לרפאות גם אותו. כי כל מה שהחולה גדול ביותר צריך רופא גדול ביותר!

עיקר התיקון, שבכל מקום שנופלים לשם, אפילו למקומות הרחוקים מאוד, אל יתייאש את עצמו. ויחפש וידרוש משם, אחר כבודו יתברך!

כשישראל מקלקלים מעשיהם מאוד מאוד, עד שכמעט אין ניכר מעט הטוב שבהם, מעוצם ריבוי הפשעים והקלקולים, רחמנא ליצלן, אז הצדיק האמת - שהוא בחינת משה - מלמד זכות על ישראל על ידי בחינת "שערות", שעל ידי זה יכולים למצוא זכות, אפילו בהגרוע שבגרועים. כי בכלים נמצאו כמה שערות טובות, מה שממשיכים עצמם, לפעמים מרע לטוב, כחוט השערה!

על ידי שהולך האדם אחר חכמתו ודעתו, ואינו רוצה לבטל דעתו בשלמות נגד השם יתברך ונגד הצדיק האמת, על ידי זה נתבלבל המוח בחכמות של שטות ושקר וטעות, עד שיוכל לסור ולהטות לגמרי מדרכי השם. כמו שמצינו רבים, שנטו על ידי חכמתם מהשם יתברך ותורתו ונפלו לעמקי תהום תחתיות, על ידי שהעמידו על חכמתם ודעתם המשובשת. ועיקר החכמה, להשליך כל החכמות ולהמשיך כל החכמה ודעת שיש לו, לעבוד את השם בפשיטות ותמימות, ויבטל דעתו לגמרי נגד השם יתברך ונגד דעת הצדיק האמת המובחר!

סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ ישראל - סימן כג)

... והיה [להאיש של רבינו הקדוש] בלבו תמיהה גדולה, כי לא עלתה על דעתו, שתהיה הישועה כל כך במהרה, עד שיוזכה להיות כאן על ה"סדר", ואמר לו החכם הזה: תדע, שזה הקפיטן כבר עקלנו אותו עם הספינה, עד שיניח אתכם לצאת מספינתו, ומעות צריכים לתן לו כמה שירצה, וטוב להודות לה, אשר הציל אתכם והפליא עמכם נסים ונפלאות, שזכיתם לבוא לכאן, ושהקפיטן יבולבל דעתו, ויניח אותך לכנס אל העיר, כי זה הקפיטן

הוא גולן מפורסם, והוא מושרש ברשתו, כי יחוסו הוא מחמשת סרני פלשתים, כי כך הוא חותם עצמו. ועכשיו, אין פנאי לשמוע ספורי מעשיות! לך עמי לרופא לגלח אותך לכבוד יום טוב.

וכך היה. הולכיכוהו מיד וגלחו אותו ורחצו אותו, ונתן לו קאווע לשתות, ושאל אותו: מי הוא השני, ואמר לו: שמעתם מהבעל שם טוב? והשיב: הן, כי הספרים של הגאון החסיד, אב בית דין דקהלת קודש פולנאה, נמצאים שם; ואמר לו, שהוא נכדו וגם הוא נכד לרבי נחמן הרידנקער, ובעצמו הוא חכם, כאשר תראו בעיניכם.

והיה לזה החכם שמחה כפולה, כי אמר: אפילו לפדות אנשים פשוטים הוא מצוה רבה, ובפרט שהזמין לו השם לפדות אדם גדול כזה ומיוחס מגזע קדושים כאלה, וזירז את עצמו עם עוד אנשים לנסוע אליו, אך בתוך כך נזדמן, שפגעו ישמעאלים זה בזה, ונתקוטטו אחד עם חברו, עד שנהרגו בנייהם כמה ישמעאלים בשוק, ותכף כששמעו זאת, ברח החכם הני"ל עם כל האנשים לחצרו, וגם את האיש של רבינו הני"ל לקחו עמם גם כן, וסגרו את עצמם סגור ומסוגר, ולא יצאו החוצה בערך כמה שעות, ולא יכלו לנסוע אליו, כי כבר פנה היום.

וענה החכם ואמר לו: תדע, שאני מנעורי עוסק בתורה ועבודה ובמצוות ומעשים טובים, ומן הסתם יש לי שכר בשביל זה, חוץ חלק עולם הבא שיש לי בכלל ישראל. זאת לכם במשכון: באם, חס ושלוש, לא אשתדל ואתאמץ את עצמי להוציא אתכם - יאבד הכל כאשר לכל; ואין כוונתי להתפאר לפניך, רק כדי שתאמין לי, שאין אני מפקיר אתכם, חס ושלוש, אך אין פנאי לעסוק בזה היום. בכך, תיקח עמך מצות, הן מצה שמורה, הן שאר מצות - אם תרצו לאכול, ויין טוב מהמבחר, וירקות ושאר דברים השייכים לה"סדר".

ונסע בעצמו האיש הני"ל וחזר אל הספינה הגדולה, שהיה שם רבינו זכרוננו לברכה לבדו; ובבואו לשם, אל הספינה הגדולה, שהיתה עומדת רחוק מן העיר, תכף כששמע רבינו את קולו, שמח מאד שמחה גדולה, ורץ לנגדו ואמר לו: ברוך השם, שאני רואה אותך בחיים, כי אמרתי: אולי טבעו אותך בים, וגם אותי יטבעו בים. ועכשיו, ברוך השם, הנותן ליעף כח, כי לא היה לי עוד כוח לסבול היסורים עד בואך, כי אמרתי: אמות עד בואך (כי היה לרבינו זכרוננו לברכה כליון עיניים מאד בכל אותן השעות, שנפרד האיש ממנו ונשאר לבדו על הספינה, והיה עומד ומצפה, ועיניו כלות כל היום על ביאתו). והתפללו וסדרו את ה"סדר" כראוי, ואכלו ושתו, וסיפר האיש כל הדברים הני"ל, ושמה שמחה גדולה.

וביום ראשון של פסח באה הפקודה, שיוליכו את הספינה אל העיר, ולקשר אותה אל הספר, והיו שם גם כן לילה שניה בספינה, וביום השני הלך האיש של רבינו זכרוננו לברכה אל העיר לבית הכנסת להתפלל; ואחר יציאתו מבית הכנסת, הלך עם החכם לביתו לאכול סעודת יום טוב, ואכלו ושתו; ובשעת הסעודה אמר החכם תורה, מה שחדש בעצמו וגם בשם אחרים וגם מצדיקי דורנו שבמדינתנו, וביקש מהאיש הני"ל, שיאמר גם כן תורה מרבינו זכרוננו לברכה, ואמר לו איזה דבר בשמו, והיה לו נחת גדול מאד, ואמר: שישו, בני מעי וכו'.

ואחר הסעודה, חזר [האיש הני"ל] אל הספינה, והגבאי הלך אחריו, ונשא מאכלים טובים לרבינו זכרוננו לברכה; ובבואו האיש הני"ל על הספינה, היה נראה פניו כמו מי שהוא בעצבות ומרה שחורה, וכראות אותו רבינו זכרוננו לברכה נדמה לו, שמוכרח להיות שנתהפך הדבר, ומי יודע מה נולד היום, ולא יכל לאכול מחמת צער, ובאמת היה - מחמת שהחכם אנס אותו שם לשתות יין הרבה, ונשתכר, ומחמת זה היו נראין פניו זועפות כשבא אל רבינו, ורבינו שאל אותו, והוא לא השיב כלום, רק אחר כך הניח עצמו האיש לישון איזה שעות, ואחר כך קם מהשינה בשחוק ואמר לרבינו: לא ידעתם שהם שכרו אותי, כי אנסוני לשתות יותר מדי מחמת שמחתו; וספר לו כל הדברים, איך שהיה נוהג עמו החכם, והיה לו נחת ושמחה, ואז אכל סעודתו.

השתפכות הנפש

(סימן ק)

בשעת התפילה, כל זמן שהאדם שומע עוד אז איזה אדם, דהיינו ששומע ומרגיש, שעומד עוד אדם אחד בשעת תפלתו, הוא לא טוב. כי צריך כל אדם בשעת תפלתו, שיציר בדעתו, שאין שם אלא אני והשם יתברך לבד. ובספר לקוטי מוהר"ן (חלק א - סימן קג), מבואר עוד יותר, שמחויב האדם לבטל את עצמו כל כך בשעת התפילה, עד שלא ירגיש אפילו את עצמו כלל, רק את השם יתברך לבדו. עיין שם.